

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de Sacramentis in genere, de Baptismo, de Confirmatione, de
Eucharistia, de Pœnitentia, de Extrema-Vnctione, de Ordine & de
Matrimonio

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

§. II. Solvuntur objectiones,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77185](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77185)

dispensavit cum bigamis, ut promoverentur ad Ordines; nam ut asserit glossa can. *Lector*, dist. 34. Martinus I. cum bigamo; ut Subdiaconus fieret, dispensavit; & Lucius Papa alium bigamum, Archiepiscopum Panormitanum creavit: Ergo bigamus non est incapax Ordinis jure divino, sed tantum Ecclesiastico.

32. Probatur secundò: Si ex aliquo Scripturæ testimonio posset deduci bigamos jure divino esse Ordinis incapaces, maxime ex illo Apostoli 1. ad Timoth. 3. *Oportet Episcopum irreprehensibilem esse, unius uxoris virum &c.* in quo præcipue opposita sententia se fundat: At hic locus solum probat, illud fuisse præceptum Apostoli; quæ autem autoritate Apostolica constituta sunt, non divini, sed humani solum juris vim obtinent; ut patet ex Canonibus Apostolorum, qui de jure solum humano & Ecclesiastico obligant; unde Summus Pontifex in illis dispensare potest, ut constat ex can. *finalis*, dist. 82. ubi dicitur quod licet Presbyter fornicarius, secundum canones Apostolorum debeat deponi, tamen juxta auctoritatem B. Pape Sylvestri, si in vitio non perduraverit, poterit cum eo dispensari, debita injuncta penitentia: Ergo bigami non sunt incapaces Ordinis jure divino, sed tantum humano, ab Ecclesia inducto.

§. II.

Solvuntur objectiones.

33. Contra primam conclusionem nullum est argumentum alicujus ponderis, sed contra secundam obicit primò Petrus à Soto: Cælestinus III. cap. 3. de bigamis, & Martinus I. can. *Si quis viduam*, dist. 5. dicunt cum bigamis non esse dispensandum, ob præceptum Apostoli 1. ad Timoth. 3. dicentis Episcopum debere esse unius uxoris virum: Ergo censent tale præceptum juris divini obligationem inducere, cum in jure humano possint dispensare Summi Pontifices.
34. Secundò obicit: Sacris initiatus, divino jure repræsentare debet conjunctionem Christi cum Ecclesia: At bigamus illam repræsentare nequit, cum carnem suam in plures dividerit: Ergo divino jure est incapax Ordinis.
35. Tertiò obicit: Per Baptismum tolluntur omnes irregularitates & impedimenta ad Ordines suscipiendos, quæ sunt juris humani: Sed per Baptismum non tollitur irregularitas bigamiae in statu infidelitatis contractæ, ut dicitur can. *Acutus* dist. 26. Ergo bigamia jure divino impedit & reddit incapacem ad Ordines suscipiendos.
36. Verum hæc argumenta non adeò urgent, ut propter illa à communi sententia author ille recedere debuerit. Ad primum enim respondetur, prædictos Pontifices locis citatis solum significare voluisse, irregularitatem bigamiae fundari in præcepto Apostoli, subindeque ob reverentiam illi debitam, non esse in ea passim & sine urgenti causa dispensandum; non negare tamen quod Summi Pontifices in ea dispensare possint, ut patet ex facto ipsius Martini I. qui, ut supra retulimus, cum bigamo, ut Subdiaconus fieret, dispensavit.
37. Ad secundum nego Majorem, licet enim Christus matrimonium inter fideles evexerit ad significandam mysticam conjunctionem Christi cum Ecclesia, ut cum unica sponsa, ut constat ex illo ad Ephes. 5. *Sacramentum hoc ma-*

gnum est, ego autem dico in Christo & in Ecclesia non tamen ad mysticam illam significationem Sacramentum Ordinis elevari, unde significatio illa non est essentialis, sed merè accidentalis: ideoque licet Ecclesia dispensare non possit, ut maritus habeat plures uxores, vel matrimonium dissolvatur, bene tamen bigamus Sacramentum Ordinis suscipiat; quoniam in divisionem suæ carnis in plures non in aptum ad significandum & repræsentandum conjunctionem Christi cum Ecclesia, quæ unica est, ille cum defectu significationis non incidit: illam jure divino, sed tantum humano, ab Ecclesia inducto, incapacem Sacramenti Ordinis.

B. Ad tertium dico, quod licet per Baptismum tollantur omnes irregularitates quæ proveniunt ex delicto (imò illæ propriæ non tolluntur, quia non contrahuntur ab infidelibus, sed baptizato, qui Ecclesiam legio non subiicitur) irregularitates tamen provenientes ex vitio corporis, vel ex defectu significationis, quæ sunt bigamia, non tolluntur per Baptismum. Quamvis olim acris fuerit de hoc inter Hieronymum & Augustinum controversia, assumante illo Epist. 83. ad Oceanum, negante isto in libro de bono conjugali, cui consentit Ambrosius lib. 1. de officiis cap. ultimo, & D. Thomas hic quest. 66. art. 4. ubi sic ait: *Baptismus solvit culpam, & non irregularitatem, per Baptismum tolli non potest, ut Augustinus dicit in libro de bono conjugali.*

DISPUTATIO IV.

De Episcopatu.

DE Episcopatu specialem disputationem instituimus, quia circa illum variae occurrunt difficultates & controversiæ, articulis sequentibus discutiente & resolvende.

ARTICULUS PRIMUS.

An Episcopus jure divino sit creatus & potestate superetur?

NEGavit olim Presbyter quidam nomine Arianus, apud Augustinum hæret. 73. & Epiphanium hæret. 75. ubi hæc illius verba relata: *Quid est Episcopus ad Presbyterum? Nihil aliud, nisi ab illo. Unus est enim Ordo, & unus benedictio, & una dignitas. Imponit manus Episcopus, etiam Presbyter, dispensationem cultus divini facit Episcopus Presbyter similiter. Seder Episcopus in throno, sed etiam Presbyter. Item (teste Waldensium como 1. de Sacram. lib. 2. cap. 80.) docuit Wicleffus, dicent omnes Sacerdotes esse Episcopos, ac postea Sacramentum Ordinis ministrare, & plenam jurisdictionem habere in sua Parochia. Uterque autem ad hoc asserendum inductus fuit martirio, partim odio & indignatione, partim etiam avidia concepta ex repulsa quam in ambiguo Episcopatu passi erant. Acrius enim contendens de Episcopatu cum Eustathio, fuerat illi postpositus. Wicleffus autem ab Episcopatu Vigornienfi, quem ambibat, fuerat repulsum.*

Eundem